

17. detsember 2025

Üldkohtu otsus liidetud kohtuasjades T-620/23:T-1023/23, T-483/24

Barón Crespo jt vs. Euroopa Parlament (täiendava vabatahtliku pensioniskeemi muutmine)

Üldkohus jättis 405 endise Euroopa Parlamendi liikme (või nende õigusjärglaste) hagi rahuldamata, milles nad vaidlustasid nende lisapensionite poole võrra vähendamist.

[Pressiteade](#) (inglise keeles)

Otsus [T-620/23 ja T-1023/23](#) ning [T-483/24](#) (prantsuse keeles)

18. detsember 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-448/23

Euroopa Komisjon vs. Poola (õigusriik)

Kahe kohtuotsusega tunnistas Poola konstitutsioonikohus aluslepingute teatavad sätted, nagu neid on tõlgendanud Euroopa Kohus, riigi põhiseadusega vastuolus olevaks ja luges sõnaselgelt Euroopa Kohtu praktika osas, mis käsitleb õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, talle antud pädevust ületavaks (ultra vires). Leides, et need kohtuotsused rikuvad mitut liidu õiguse aluspõhimõtet, sealhulgas Euroopa Liidu õiguse esimust, esitas Euroopa Komisjon Euroopa Kohtule Poola vastu liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi.

Euroopa Kohus rahuldab hagi ja leidis, et Poola on rikkunud oma kohustusi, kuna Poola konstitutsioonikohus on rikkunud tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet ja eiranud Euroopa Liidu õiguse esimust, autonoomiat, tõhusust ja ühetaolist kohaldamist ning Euroopa Kohtu lahendite siduvat mõju. Euroopa Kohus rahuldab Euroopa Komisjoni hagi ka osas, mis puudutab Poola konstitutsioonikohtu kolme kohtuniku ja kohtu esimehe ametisse nimetamisel toime pandud tõsisemaid õigusnormide rikkumisi, mis seavad kahtluse alla konstitutsioonikohtu kui Euroopa Liidu õiguse tähenduses sõltumatu ja erapooletu, seaduse alusel moodustatud kohtu staatuse.

[Pressiteade](#)

[Otsus](#) (inglise keeles)

18. detsember 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-679/23 P

WS jt vs. Frontex (ühine tagasisaatmisoperatsioon)

Kreeka ja Euroopa Piirivalve- ja Rannikuvalve Amet (Frontex) viisid läbi ühise tagasisaatmisoperatsiooni, mille tulemusel saadeti Süüria kodanikest koosnev perekond vaid mõni päev pärast nende Kreekasse saabumist, kus nad olid väljendanud soovi taotleda rahvusvahelist kaitset, tagasi Türgi. Leides, et nende viimine Türgi on ebaseaduslik tagasisaatmine ja et Türgi viimise käigus rikuti nende põhiõigusi, nõudis perekond hüvitist varalise ja mittevaralise kahju eest, mille Frontexi tegevus tagasisaatmisoperatsiooni ajal ning enne ja pärast seda väidetavalt oli tekitanud. Perekond väitis eelkõige, et kui Frontex oleks täitnud oma kohustuse tagada põhiõiguste ja tagasi- ja väljasaatmise keelu põhimõtte järgimine selle operatsiooni käigus, ei oleks neid õigusi rikutud ja perekonda ei oleks Türgi tagasi saadetud, vaid nad oleksid saanud rahvusvahelise kaitse Euroopa

¹ Lühüülevaates kajastatud lahendite kokkuvõtted põhinevad Euroopa Kohtu kodulehel avaldatud pressiteadetel. Vt ka https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7052/et/

Liidus. Kuna Üldkohus jättis perekonna hagi rahuldamata, esitas perekond apellatsioonkaebuse Euroopa Kohtule, kes tühistas Üldkohtu kohtuotsuse suures osas.

Euroopa Kohus otsustas eelkõige, et Üldkohus ei ole nõuekohaselt hinnanud Frontexi rolli selles tagasisaatmisoperatsioonis, märkides, et Euroopa Liidu õigus paneb Frontexile mitmeid kohustusi, mille eesmärk on tagada, et ühiste tagasisaatmisoperatsioonide käigus järgitakse põhiõigusi, sealhulgas kohustust kontrollida, et kõigi nende isikute suhtes, keda liikmesriik kavatses sellisele operatsioonile allutada, oleks olemas tagasisaatmisotsus. Võimalikud põhiõiguste rikkumised tagasisaatmislennu ajal võivad olla mitte ainult asjaomase liikmesriigi (käesoleval juhul Kreeka) vastutusalas, vaid ka Frontexi vastutusalas.

Kohtuasi saadeti tagasi Üldkohtusse, kellel tuleb see uuesti läbi vaadata, võttes arvesse kohustusi, mis on Euroopa Liidu õigusega pandud Frontexile ühiste tagasisaatmisoperatsioonide läbiviimiseks.

[Pressiteade](#)

[Otsus](#) (inglise keeles)

18. detsember 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-136/24 P

Hamoudi vs. Frontex (kahju hüvitamine - Frontex)

Süüria kodanik A. Hamoudi kinnitas, et pärast seda, kui ta 2020. aasta aprillis Kreekas Samose saarel maabus, et seal varjupaika taotlema, langes ta Egeuse merel tagasitõrjumise ohvriks. Tema sõnul saatsid Kreeka ametiasutused ta jõuga merele tagasi, kuigi samal ajal oli käimas kaks Frontexi operatsiooni ja ning üks Frontexi heaks töötav lennuk lendas sündmuskohal.

Ta palus Üldkohtul mõista Frontexilt tema kasuks välja mittevarelise kahju hüvitis. Üldkohus jättis tema hagi rahuldamata, kuna puudusid veenvad tõendid tema kohalviibimise kohta tagasitõrjumise ajal, ning ei rahuldanud tema taotlusi kohustada Frontexit esitama teatavaid tema valduses olevaid dokumente, mis võiksid seda hagi toetada.

Apellatsioonkaebust lahendanud Euroopa Kohus tühistas selle otsuse. Euroopa Kohus leidis, et Üldkohus rikkus hageja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, kuna ei kohaldanud nõuetekohaselt tõendamiskoormist ja tõendite kogumist reguleerivaid norme väidetava tagasitõrjumise kontekstis, milles on osalenud Frontex. Arvestades, et sellise tagasitõrjumise ohvritel on raske või isegi võimatu koguda selle kohta veenvaid tõendeid ja et sellised tõendid võivad olla Frontexi valduses, nõuab tõhusa kohtuliku kaitse õiguse järgimine tõendamiskoormise kohandamist. Seega, kui hageja, kes väidab end olevat tagasitõrjumise ohver, esitab piisavalt üksikasjalikke, konkreetseid ja ühtelangevaid tõendeid, mis moodustavad *prima facie* tõendid, on Üldkohtul kohustus kohtuasi läbi vaadata, et hinnata tagasitõrjumise tõele vastavust ja hageja kohalviibimist selle ajal. Käsitletaval juhul oleks Üldkohus pidanud võtma meetmeid, et saada Frontexilt kogu asjakohane teave, mis on tema valduses.

Kohtuasi saadeti tagasi Üldkohule, kellel tuleb asi uuesti läbi vaadata, järgides õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.

[Pressiteade](#)

[Otsus](#) (inglise keeles)

18. detsember 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-182/24

SACD jt (autoriõigus ja sellega kaasnevad õigused)

Euroopa Kohus leidis, et kollektiivse teose autoriõiguse rikkumise hagi vastuvõetavuse normid peavad tagama õiguse tõhusale kohtulikule kaitsele, muutmata ettenähtud menetlust tarbetult keeruliseks või kulukaks. Euroopa Kohus leidis, et siseriiklik õigus peab olema kooskõlas Euroopa Liidu õiguse tõhususe ja samaväärsuse nõuetega, vältides formaalsusi, mis muudavad võimatuks kutsuda kõiki autoriõiguse kaasomanikke menetluses osalema ja mis piiravad tõhusat juurdepääsu kohtulikule õiguskaitsele.

[Pressiteade](#) (inglise keeles)

[Otsus](#) (prantsuse keeles)

18. detsember 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-422/24

Storstockholms Lokaltrafik (isikuandmete kaitse)

Stockholmi ühistranspordiettevõtte varustab oma piletikontrolörid kehakaameratega, et filmida reisijaid piletikontrolli ajal. Rootsi andmekaitseasutus trahvis seda ettevõtet isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR) mitme sätte rikkumise eest. Muuhulgas leidis amet, et kehakaamerate kasutamine võimaldas koguda isikuandmeid otse filmitavatelt isikutelt, kellele ei olnud antud selle kohta piisavalt teavet. Ettevõtte vaidlustas teabe esitamise kohustuse rikkumise ja trahvi määramise. Vaidlust lahendav Rootsi kohus palus Euroopa Kohtul tõlgendada isikuandmete kaitse üldmäärust.

Euroopa Kohus leidis, et kuna kehakaamerate abil saadud andmed kogutakse otse andmesubjektilt, tuleb andmesubjektile teatav teave viivitamata esitada. Kõige olulisem teave võib olla märgitud hoiatussildil. Muu kohustuslik teave võib andmesubjektile esitada asjakohasel ja terviklikul viisil kergesti ligipääsetavas kohas.

[Pressiteade](#) (inglise keeles)

[Otsus](#)

18. detsember 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-366/24

Amazon EU (raamatute kojukandeteenus)

Luxembourgis asuv Amazon EU vaidlustas Prantsusmaa riiginõukogus 4. aprilli 2023. aasta määruse, mis kehtestab uute raamatute kojukande miinimumtasu, mille kohaselt jaemüüjad peavad alla 35 euro suuruste tellimuste puhul arvestama raamatute kättetoimetamise eest vähemalt 3 eurot. Tellimused alates 35 eurost võidakse kätte toimetada tasuta. Amazon EU nõuab selle õigusakti tühistamist põhjendusel, et see rikub e-kaubanduse direktiivi ja siseturu teenuste direktiivi ning kaupade vaba liikumise põhimõtet. Prantsuse valitsus väidab seevastu, et need sätted on õigustatud, kuna nende eesmärk on säilitada toimetusalade ja kultuurilist mitmekesisust, mistõttu need jäävad väljapoole nimetatud direktiivide kohaldamisala.

Euroopa Kohus leidis, et riikliku meetmega raamatute kojukande miinimumtasude kehtestamist tuleb analüüsida kaupade vaba liikumise eeskirjade valguses. Sellised õigusaktid ei ole seotud „müügilepinguga“.

[Pressiteade](#) (inglise keeles)

[Otsus](#)

18. detsember 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-184/24

Sidi Bouzid (varjupaigapoliitika)

Euroopa Kohus märkis, et rahvusvahelise kaitse taotleja keeldumine üleviimisest teise majutuskeskusesse ei saa õigustada kõigi materiaalsete vastuvõtutingimuste tühistamist. Euroopa Kohus leidis, et liikmesriik võib siiski määrata proportsionaalse karistuse, mis austab taotleja väärikust, ja kasutada oma sunnivahendeid üleviimise jõustamiseks.

[Pressiteade](#) (inglise keeles)

[Otsus](#)

18. detsember 2025

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-417/23

Slagelse Almennyttige Boligselskab Afdeling Schackenborgvænge (diskrimineerimiskeeld)

Taani munitsipaalasutuste seaduse eesmärk on vähendada peredele mõeldud munitsipaalasutuste osakaalu „ümberkujundatavates piirkondades“. Neid piirkondi iseloomustab muu hulgas asjaolu, et „mujalt kui läänemaikidest pärit sissepääsajate ja nende järeltulijate“ osakaal on neis viimase viie aasta jooksul olnud üle 50%. Selle seaduse alusel on osa Slagelse ja Kopenhaageni omavalitsuste kahes elumupiirkonnas peredele mõeldud munitsipaalasutuste üürilepingutest üles öeldud või kavatses üles öelda. Taani kohtul tekkis nende ülesütlemistega seotud kohtuvaidlusi lahendamisel kahtlus, kas nimetatud õigusakt on otseselt või kaudselt diskrimineeriv etnilise päritolu alusel.

Euroopa Kohus rõhutas, et etniline päritolu põhineb mitmel teguril. Kriteeriumid nagu kodakondsus või sünniriik eraldi võetuna ei ole piisavad, et määrata kindlaks isiku kuuluvus etnilisse rühma. Võimaliku otsese diskrimineerimise analüüsimiseks peab liikmesriigi kohus kontrollima, kas sissepääsajate ja nende järeltulijate osakaalu kriteerium põhineb tõepoolest „ümberkujundatavate piirkondade“ enamike elanike etnilisel päritolul ja kas seetõttu koheldakse neid halvemini, näiteks kas neile kaasneb sellega suurem oht, et nende üürileping öeldakse ennetähtaegselt üles. Kui liikmesriigi kohus tuvastab võimaliku kaudse diskrimineerimise, peab ta kontrollima, kas see on siiski põhjendatud. Eeskätt peab ta seejuures veenduma, et kõnealune seadus taotleb üldist huvi teenivat eesmärki proportsionaalselt ja järgib eelkõige põhiõigust kodu austamisele.

[Pressiteade](#)

[Otsus](#)